

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

DATGANIAD YSGRIFENEDIG GAN LYWODRAETH CYMRU

TEITL	Rheoliadau Cynhyrchion Tybaco a Chynhyrchion Mewnanadlu Nicotin (Diwygio) (Ymadael â'r UE) 2020
DYDDIAD	04 Tachwedd 2020
GAN	Rebecca Evans AS, Y Gweinidog Cyllid a'r Trefnydd

Rheoliadau Cynhyrchion Tybaco a Chynhyrchion Mewnanadlu Nicotin (Diwygio) (Ymadael â'r UE) 2020

Trosolwg Polisi o'r Offeryn Statudol

Mae'r ddeddfwriaeth sy'n rheoli tybaco yn gyfuniad o ddeddfwriaeth sy'n deillio o'r Undeb Ewropeaidd (UE): yn bennaf Rheoliadau Tybaco a Chynhyrchion Cysylltiedig 2016 a deddfwriaeth drydyddol yr UE sy'n uniongyrchol gymwys. Y ddau brif ddarn o ddeddfwriaeth sy'n ymwneud â thybaco a chynhyrchion cysylltiedig yw Cyfarwyddeb 2014/40/EU (y 'Gyfarwyddeb Cynhyrchion Tybaco') a Chyfarwyddeb 2003/33/EC (y 'Gyfarwyddeb Hysbysebu Tybaco').

Gwnaed deddfwriaeth ar gyfer y DU gyfan yn rhannol i weithredu'r Gyfarwyddeb Cynhyrchion Tybaco, fel y ddeddfwriaeth sy'n gysylltiedig â safoni deunydd pacio a'r ddeddfwriaeth ddatganoledig sy'n gorfodi gofynion sy'n ymwneud â chyfyngiadau fel oedran gwerthu cynhyrchion tybaco ac e-sigaréts.

Mae Rheoliadau Cynhyrchion Tybaco a Chynhyrchion Mewnanadlu Nicotin (Diwygio) (Ymadael â'r UE) 2019, ('Rheoliadau 2019') a osodwyd ar gyfer sefyllfa lle na fyddai cytundeb, yn diwygio Rheoliadau Tybaco a Chynhyrchion Cysylltiedig 2016 yn y fath fodd fel eu bod yn gymwys ar gyfer diwedd y Cyfnod Pontio. Rheoliadau Tybaco a Chynhyrchion Cysylltiedig 2016 a roddodd y Gyfarwyddeb Cynhyrchion Tybaco ar waith. Gwnaed Rheoliadau 2019 i unioni diffygion mewn deddfwriaeth yr UE a ddargedwir a deddfwriaeth ddomestig sy'n gysylltiedig â thybaco a chynhyrchion mewnanadlu nicotin (e-sigaréts), neu fethiannau'r ddeddfwriaeth honno i weithredu'n effeithiol, a fyddai'n codi pe bai'r DU yn ymadael â'r UE, heb gytundeb.

Roedd y diwygiadau hyn yn cynnwys dau brif newid i'r gofynion o dan Rheoliadau Tybaco a Chynhyrchion Cysylltiedig 2016:

- Caniatáu ar gyfer sefydlu systemau hysbysu newydd ar gyfer cynhyrchion tybaco gan gynnwys cynhyrchion newydd a chynhyrchion llysieuol i'w smygu, ac e-sigaréts
- Caniatáu ar gyfer defnyddio lluniau rhybudd Awstralia yn lle lluniau rhybudd yr UE, y caiff yr hawlfraint ar eu cyfer ei dal gan y Comisiwn

Diben y diwygiadau

Mae Rheoliadau Cynhyrchion Tybaco a Chynhyrchion Mewnanadlu Nicotin (Diwygio) (Ymadael â'r UE) 2020 yn diwygio Rheoliadau 2019 er mwyn rhoi effaith i'r Cytundeb Ymadael ac maent yn diwygio'r diwygiadau a wnaed yn Rheoliadau 2019 i Reoliadau Tybaco a Chynhyrchion Cysylltiedig 2016. Er enghraifft, dilëir y cyfeiriadau at y DU, er mwyn i'r Gyfarwydddeb Cynhyrchion Tybaco barhau'n uniongyrchol gymwys i Ogledd Iwerddon gan sicrhau bod y Protocol yn cael ei adlewyrchu yn y gyfraith. Yn benodol, defnyddir y system hysbysu newydd ar gyfer cynhyrchion tybaco ac e-sigaréts ar gyfer marchnad Prydain Fawr yn unig, a bydd yn ofynnol i gynhyrchion tybaco a roddir ar y farchnad yng Ngogledd Iwerddon ddefnyddio lluniau rhybudd yr UE. Bydd y diwygiadau a gyflwynir gan Offeryn 2020 yn sicrhau bod deddfwriaeth sy'n rheoli tybaco yn parhau i weithio'n effeithiol wedi i'r Cyfnod Pontio ddirwyn i ben. Mae'r Offeryn Statudol a'r Memorandwm Esboniadol cysylltiedig, sy'n nodi effaith pob diwygiad i'w cael yma: <https://www.legislation.gov.uk/cy/ukdsi/2020/9780348212532>

Unrhyw effaith y gall yr Offeryn Statudol ei chael ar gymhwysedd deddfwriaethol y Senedd a/neu gymhwysedd gweithredol Gweinidogion Cymru

Mae Gweinidogion Cymru o'r farn bod Rheoliadau Cynhyrchion Tybaco a Chynhyrchion Mewnanadlu Nicotin (Diwygio) (Ymadael â'r UE) 2020 yn cynnwys darpariaethau sy'n ymwneud â diogelu iechyd y cyhoedd a'u bod o fewn cymhwysedd datganoledig a'i bod yn ofynnol cael cydsyniad Gweinidogion Cymru, felly, cyn gosod yr offeryn, yn unol â thelerau'r Cytundeb Rhynglywodraethol. Ni cheisiodd Llywodraeth y DU gydsyniad Gweinidogion Cymru mewn perthynas â'r Offeryn Statudol hwn. Rwyf i a'r Gweinidog Iechyd Meddwl, Llesiant a'r Gymraeg wedi ysgrifennu, felly, at yr Ysgrifennydd Gwladol dros Iechyd i fynegi ein pryderon na cheisiwyd cydsyniad ac i roi cydsyniad.

Nid yw'r Offeryn Statudol yn cael unrhyw effaith ar gymhwysedd gweithredol Gweinidogion Cymru nac ar gymhwysedd deddfwriaethol y Senedd. Ni throsglwyddir unrhyw swyddogaethau gan yr Offeryn Statudol, ac nid ydyw ychwaith yn rhoi unrhyw swyddogaethau newydd i Weinidogion Cymru.

Pam y rhoddwyd cydsyniad

Ni cheir unrhyw ymwahanu rhwng Llywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU mewn perthynas â'r polisi ar gyfer y cywiriad. O'r herwydd, byddai gwneud Offerynnau Statudol ar wahân i Gymru a Lloegr yn arwain at ddyblygu, a byddai'n cymhlethu'r Llyfr Statud yn ddianghenraid. Mae cydsynio i un Offeryn Statudol ar gyfer y DU gyfan yn sicrhau y ceir un fframwaith deddfwriaethol ar draws y DU sy'n hybu eglurder a hygyrchedd yn ystod y cyfnod

hwn o newid. Yn yr amgylchiadau eithriadol hyn, mae Llywodraeth Cymru yn ystyried ei bod yn briodol bod Llywodraeth y DU yn deddfu ar ein rhan yn yr achos hwn.